

Kulturhuset i Järpen

Järpen

Cathrine Johansson

”Jämtlandsberättelser”

Öppna för tolkning

Cathrine Johansson på Kulturhuset i Järpen

Cathrine Johansson har de senaste åren uteslutande ägnat sig åt serigrafi tryckt på plåt: kollage bestående av fotografier från hennes närmiljö, såsom träd, fåglar, stolar och kaffekoppar, blandat med bilder från föräldrarnas fotoalbum, och en och annan bild från en veckotidning. Resultatet blir samtida kommentarer ur ett levt liv. Natur, fantasi, drömmar, verklighet och minnen sammanflätade – allt det som vi människor är uppbyggda av. Det märks att tekniken sitter, bilderna har något otvunget men ändå komplext över sig i sin uppbyggnad med lager på lager av färg. Hon jobbar intuitivt och lägger till där hon tycker det behövs för att skapa den bild som just då finns i hennes huvud. Hennes Jämtlandsberättelser är som att glänta på locket till någons inre.

Bilderna är monterade med distanslister på baksidan, det ger ett svävande intryck som förstärker känslan av att betrakta drömmar eller tankebobblor, det finns ingen ram som stör eller stänger in, jag kommer nära materialet. Plåtens yta gör att bilden förändras med ljuset och betraktningens vinkel, olika delar blir tydligare då jag går runt bilden eller då solen tittar fram. Plåten som material har blivit Johanssons signum; den tjänar henne väl – och tillåts ta plats – förförisk, men ändå industriell i sitt uttryck.

Serigrafi, eller silkscreen, uppfanns i Kina för 2000 år sen och är ett så kallat plantryck där färgen pressas genom en väv med hjälp av en gummirakel. När tekniken på 1910-talet utvecklades till att kunna användas med ljuskänslig emulsion öppnades nya möjligheter att göra fotografiska reproduktioner, vilket först nyttjades av reklambranschen och industrin. Inom den västerländska konsten var det pop-konstnärer som Andy Warhol som gjorde tekniken populär med sina bilder av bilder – rader på rader av Marilyn Monroe – allt var simulacra, inget var självupplevt.

Här och där kan jag ana en blinkning till Warhol och hans gelikar, i serigrafi är det enkelt att skapa upprepningar och trycka samma bild om och om igen. I *Makten att förändra* möter jag en figur som jag känner igen från tidigare Johansson-bilder, då som naturväsen. I sitt nya sammanhang, med en färgställning i de kvinnorörelse-relaterade orange, magenta och rosa, blir den vrålade kvinnan en feministisk manifestation. Är hon Sara Danius? Stålkvinnan ryter ut sin makt, eller vanmakt, likt den rödlackade #metoo-puman som står på torget i Umeå.

Jämtlandsberättelser är bilder som bjuder in betraktaren att skapa sitt eget narrativ – titlarna och motiven är lagom öppna och min hjärna går på högvarv. Trots att verket *Husarrest* ställdes ut redan 2017 på Grafiska sällskapet är det omöjligt att INTE se den som en direkt kommentar till Corona-pandemin. Till och med molnen som svärmar runt huset, liknar något taget ur ett kemilabb. Stegen som går rätt upp mot himlen tycks vara den enda vägen ut. Eller står den på fel sida gallret?

VOLYM

Om du inte är under husarrest rekommenderar jag dig att besöka kulturhuset i Järpen för en resa i associationernas värld, för i tanken och med konsten kan du fara dit du vill, trots stängda gränser.

Text och foto: Jenny Persson

Volym 2020-03-20